

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบทอดงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชการที่ ๙ ทรงอนุรักษ์ต้นยางนา ตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรงดำเนินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศ และดำเนินการเป็นธนาคารพืชพรรณ โดยได้ดำเนินการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และจัดสร้างธนาคารพืชพรรณขึ้นในโครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นมา โดยปรากฏในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าธรรมชาติ การสำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืชที่มีแนวโน้มว่าใกล้สูญพันธุ์ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การนำพันธุ์พืชที่รวบรวมเพาะปลูกและรักษาในพื้นที่ที่เหมาะสมทางกายภาพ และปลอดภัยจากการรุกราน การอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช โครงการศึกษาประเมินพันธุกรรมพืชในด้านต่างๆ ให้ทราบองค์ประกอบคุณสมบัติและการใช้ประโยชน์พืชพรรณ การจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชด้วยคอมพิวเตอร์ การวางแผนและพัฒนาพันธุกรรมพืชระยะยาว ๓๐ - ๕๐ ปี และกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้แก่ เยาวชน บุคคลทั่วไป ให้มีความเข้าใจตระหนักในความสำคัญเกิดความปิติ และสำนึกที่จะร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ พืชพรรณของไทยให้คงอยู่เป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าประจำชาติสืบไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การสำรวจค้นคว้า และวิจัยตามหลักวิทยาศาสตร์ใหม่เกี่ยวกับพฤกษศาสตร์ตั้งที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ จึงสามารถทำให้คนไทยได้ทราบถึงคุณประโยชน์ของพืชพรรณหลายชนิด ซึ่งบางชนิดเป็นที่รู้จัก มีการนำมาใช้ประโยชน์แต่ขาดการดูแลรักษาจนปริมาณลดลงและเกือบสูญพันธุ์จากถิ่นกำเนิดพืชบางชนิดมีมาช้านาน แต่มิได้เป็นที่ล่วงรู้ถึงคุณประโยชน์ จนอาจถูกละเลยหรือถูกทำลายไปอย่างน่าเสียดาย

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองแนวพระราชดำริ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย จึงได้จัดโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ขึ้น ทั้งนี้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๗), (๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๒. เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในกิจกรรมต่างๆ เช่น การปกป้องพันธุกรรมพืช การสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช ฯลฯ
๓. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ประกอบด้วยทรัพยากรทางกายภาพ ชีวภาพ และทรัพยากรทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

ดำเนินงาน “การสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพ ชีวภาพ รวมทั้งวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล” ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง จำนวน ๙ ใบบาง ดังนี้

- ๑) การเก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น
- ๒) การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น
- ๓) การเก็บข้อมูลด้านกายภาพในท้องถิ่น
- ๔) การเก็บข้อมูลประวัติหมู่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน
- ๕) การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพืชในท้องถิ่น
- ๖) การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของสัตว์ในท้องถิ่น
- ๗) การเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ของชีวภาพอื่นๆ ในท้องถิ่น
- ๘) การเก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น
- ๙) การเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น

๓.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นจากพันธุ์พืชในชุมชน
- ๒) ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๔. วิธีดำเนินการ

- ๔.๑ ประชุมผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน
- ๔.๒ เสนอโครงการ/กิจกรรม/แต่งตั้งคณะทำงานกิจกรรม
- ๔.๓ ประชุมคณะทำงานกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช เพื่อสำรวจทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔.๔ ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ดำเนินการสำรวจพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
- ๔.๕ ติดตามประเมินผล
- ๔.๖ สรุปผลและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม
- ๔.๗ รายงานผลการดำเนินการ

๕. ระยะเวลาในการดำเนินการ

เดือน ตุลาคม ๒๕๖๕ – เดือน กันยายน ๒๕๖๖

๖. สถานที่ดำเนินโครงการ

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

๗. งบประมาณ

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ แผนงานการเกษตร งานสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ตั้งไว้ ๗,๐๐๐.๐๐ บาท

/๘. ผู้รับผิดชอบ...

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เป็นการสนองแนวพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

๙.๒ ประชาชนมีพื้นที่อนุรักษ์พันธุกรรมพืช และได้ร่วมกันบูรณาการ ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

๙.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย มีฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอโครงการ
(นายบรรเจิด รุ่งดี)
ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายพิทักษ์ ตีมาก)
ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาราชการแทน
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายตีบ บุญยีน)
ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองมาย